

Yttrande över Framtidens yrkeshögskola – stabil, effektiv och hållbar (SOU 2023:31)

Folkbildningsrådet har fått möjlighet att lämna synpunkter på betänkandet av Utredningen om framtidens yrkeshögskola

Folkbildningsrådets yttrande avgränsas till resonemang och förslag som har betydelse för folkbildningen.

Sammanfattning

Utredningen om framtidens yrkeshögskola har haft i uppdrag att föreslå de förändringar som krävs i yrkeshögskolan för att säkerställa den växande utbildningsformens effektiva funktion för framtiden.

Folkbildningsrådet konstaterar att folkhögskolorna bedriver en mångfald yrkesutbildningar på gymnasial och eftergymnasial nivå med statsbidrag som fördelas av Folkbildningsrådet. Det är relativt få folkhögskolor och studieförbund som bedriver yrkesutbildningar med statsbidrag från Myndigheten för yrkeshögskolan. Dock finns i betänkandet ett antal bedömningar och förslag som Folkbildningsrådet vill kommentera.

Folkbildningsrådets ställningstaganden

4.5.1 Betygsdatabasen Beda

Utredningen beskriver att Beda är en nationell betygsdatabas som förvaltas av Universitets- och högskolerådet (UHR). Nästan alla gymnasieskolor och en majoritet av landets vuxenutbildningsorganisationer var anslutna år 2021.

UHR har i uppdrag att bygga ut Beda för att omfatta ytterligare ändamål. Uppdraget ska redovisas i mars 2024. Utgångspunkten för uppdraget är en förstudie gjord av Skolverket och en senare förstudie gjord av UHR. Folkbildningsrådet välkomnar att Skolverket i sin förstudie föreslår att Beda även ska omfatta antagning till folkhögskola.

4.7.1 Behov av ett gemensamt system för ansökan till yrkeshögskolan

Folkbildningsrådet ställer sig bakom utredningens bedömning att det behöver skapas ett gemensamt antagningssystem för ansökan till yrkeshögskola.

7.8.1 Fortsätt att förenkla processerna vid ansökan

Folkbildningsrådet delar utredningens bedömning att Myndigheten för yrkeshögskolan bör fortsätta att ta initiativ för att skapa förutsättningar för långsiktig planering för utbildningsanordnare genom att förenkla ansökningsprocessen för anordnarna.

8.4 MYH:s process för godkännande av utbildningar

Folkbildningsrådet vill lyfta fram betydelsen av att anordnare av yrkesutbildning har lokal kompetens och goda kontakter med arbetsgivare på orten där utbildning ska bedrivas. Detta bör vägas in vid bedömning och prioritering av ansökningar.

10.4.4 Det finns önskemål att samordna innehåll i utbildningar – men inte ett behov av att reglera del av innehållet

Utredningen anser att det finns behov att samordna och standardisera innehåll för en del av en utbildning, men inte ett behov av att reglera innehållet. Utbildningar till lärarassistent lyfts fram som ett exempel. Utredningen konstaterar att utbildningen till lärarassistent har funnits i yrkeshögskolan sedan år 2018. Utbildningen (200 yhp) finns med olika inriktningar, bland annat med administrativ och pedagogisk inriktning. Både yrkeshögskolan och folkhögskolan utbildar lärarassistenter.

Folkbildningsrådet vill lyfta fram att folkhögskoleföreningen för skolor med lärarassistentutbildningar arbetar på ett liknande sätt. De samordnar delar av utbildningen och lämnar utrymme för lokala varianter.

Folkbildningsrådet bedömer att skulle vara positivt för såväl folkhögskolorna som deltagarna med någon typ av innehållskrav vad gäller utbildningen till lärarassistenter.

Folkbildningsrådet bedömer vidare att Skolverkets ställningstagande att det preliminärt finns behov av att reglera en kärna i utbildningen till lärarassistent är rimligt. Vi medverkar gärna i en dialog kring nationellt likvärdigt innehåll för en 1-årig utbildning till lärarassistent.

10.4.5 Övervägande om delvis nationellt likvärdigt innehåll - Delvis nationellt likvärdigt innehåll behöver inte regleras

Folkbildningsrådet delar utredningens bedömning att det saknas behov av att kunna fastställa nationellt likvärdigt innehåll för en del av en yrkeshögskoleutbildning. Vi bedömer inte heller att det finns några andra avgörande behov av förändringar när det gäller nationellt likvärdigt innehåll i yrkeshögskolan.

10.5.2 Certifieringar och krav från branschen bör inte vara ett krav för att ingå i yrkeshögskolan

Folkbildningsrådet delar utredningens bedömning att det inte bör vara ett krav att en utbildning uppfyller krav för certifiering eller andra typer av krav för auktorisering som ställs inom olika branscher, för att ingå i yrkeshögskolan.

10.6.3 Utbildningarnas namn behöver inte begränsas

Folkbildningsrådet delar utredningens bedömning att det inte finns behov av att reglera en utbildningsanordnares möjlighet att välja namn på sina utbildningar.

10.7.1 Fler åtgärder behövs för att främja kvaliteten i yrkeshögskolan

Folkbildningsrådet ställer sig bakom utredningens förslag för att främja kvaliteten i yrkeshögskolan föreslås att Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) ges i uppdrag att analysera och föreslå åtgärder för att öka de studerandes förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningarna genom att undersöka vilka funktioner som kan vara gemensamma kopplat till studerandehälsa.

13.8.3 Tydliga bemyndiganden behövs i fråga om insamling av uppgifter för studiedokumentation

Folkbildningsrådet finner utredningens bedömning rimlig vad gäller att Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) ska kunna meddela föreskrifter om att utbildningsanordnaren ska lämna uppgifter till MYH om studerande, samt att deras studieresultat, betyg och examina gällande konst- och kulturutbildningar bör införas i förordningen (2013:871) om stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar.

14.3.1 Sekretess ska gälla hos MYH i ärenden om statsbidrag eller särskilda medel för särskilt pedagogiskt stöd

Folkbildningsrådet instämmer i utredningens förslag att sekretess ska gälla hos Myndigheten för yrkeshögskolan i ärenden om statsbidrag eller särskilda medel för särskilt pedagogiskt stöd för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

Beslut om detta yttrande har fattats av tf generalsekreterare Mats Bernerstedt efter föredragning av bitr. generalsekreterare Anna-Carin Bylund. I den slutliga handläggningen har handläggaren för folkhögskola behörighetsfrågor och SeQF Karin Gustavsson och juristen Amanda Zabielski deltagit.

För Folkbildningsrådet

Mats Bernerstedt
Tf generalsekreterare